

ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ - ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ & ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΤΟΣ Α'.
ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 9

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΙΩ. ΖΩΝΤΟΣ

ΧΑΛΚΙΣ
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1942

ΕΝΑΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΜΑΣ 1942

ΤΟΥ Κ. Γ. Ι. ΦΟΥΣΑΡΑ

Μήτε αξιόλογη έκδοτική προσπάθεια, μήτε και σημαντική κίνηση ιδεών παρουσίασε το 1942, φυσικό έπακολούθημα για τις φτωχές και στερημένες μέρες που περνάμε. Όσοσο ένας πνευματικός απολογισμός της χρονιάς είναι πάντα χρειαζόμενος, ακόμα για να μάς δείξη τ' αρνητικά του αποτελέσματα. Ειδικότερα για κείνους που διαβάζουν ένα έπαρχιακό περιοδικό ίσως είναι κι άναγκαίος, μιά που ή έλλειψις ταχτικής ταχυδρομικής επικοινωνίας στερεί την έπαρχία από τα πιάτερα έντυπα της πρωτεύουσας, που θα μπορούσαν να κατατοπίσουν, όποιον θα τόθελε, πάνω στα πνευματικά ζητήματα του καιρού μας.

Η μόνη σοβαρή έκδοτική επιχείρηση που τύπως φέτος βιβλία είναι ο «Αετός», μιά τα πιάτερα του είναι άνατυπώσεις έξαντλημένων ή πεζογραφήματα και συλλογές χωρίς καμιά ιδιαίτερη αξία. Στα δάχτυλα του ενός χεριού μετριοῦνται όσα ξεχωρίζουν και πάνω άπ' όλα ο πρώτος τόμος της «Ιστορίας του Εύρωπαϊκού πνεύματος» του κ. Π. Κανελλοπούλου, συνθετική μονογραφία καταπληχτική για την πολυμέρεια της, βαθυστόχαστη άνασκόπηση του εύρωπαϊκού πολιτισμού που κατατοπίζει όποιον δέ θάχε την εύχέρεια να καταπιαστή με ειδικές μελέτες πάνω σε τόσο πλατό θέμα. Ιστορικά είναι και τα βιβλία του κ. Δ. Μπαλάνου «Μεγάλα μορφαί της αρχαίας εκκλησίας», του κ. Φώτη Κόντογλου «Φημισμένοι άντρες και λησμονημένοι», που μάς δίνει το χαρακτηριστικό του γράψιμο περίεργες ιστορικές μορφές, βγαλμένες, οί πιά πολλές, από παληές κι άγνωστες στους πολλούς χρονογραφίες, και του κ. Ε. Θ. Γρηγορίου «Ο Νικηταράς», που φωτίζει και ζωντανεύει μιά άπ' τις ήρωικότερες και σύγκαιρα τις άγνότες φυσιογνωμίες του Άγώνα. Καθαυτό λογοτεχνικά βιβλία με αξιώσεις είναι μόνο το καινούριο μυθιστόρημα του κ. Θρ. Καστανάκη «Στόν καιρό της ερήνης», μέρος σειράς έργων που από χρόνια γράφει κι όλοένα τυπώνει στό Παρίσι και δώ ο διαλεχτός μας πεζογράφος, κ' ή συλλογή «Ιερά» του κ. Γ. Δούρα, που την άποτελοῦν, όπως και τ' άλλα του βιβλία, λυρικά ποιήματα με θρησκευτικό περιεχόμενο. Θά μπορούσε να γίνη λόγος άκόμη για τη λαογραφική μελέτη «Οί γύφτοι» του κ. Κ. Η. Μπίρη, άν δέν είχα διεξοδικότερα γι' αυτήν μιλήσει κι άλλότες από τούτη τη στήλη.

Μόλην όμως την έκδοτική φτώχεια και τις τιμές

που φοβερά ύψώθηκαν, ο κόσμος στριμώχνεται κάθε μέρα στα βιβλιοπωλεία, αγοράζοντας με καταπληχτική εύκολία τόσο τα λίγα παληά, καλά βιβλία, όσο και την άφθονη σαβούρα που χρόνια σκονιζόταν ξεχασμένη στις βιτρίνες. Είτε γιατί ή ανάγκη της φυγής έγινε πολύ πιά επιτακτική από κάθε άλλη φορά, είτε γιατί το διάβασμα είναι σήμερα τό πιά πρόχειρο, και ίσως τό φτηνότερο άκόμη, μέσο για την άντιμετώπιση της άνίας που προέρχεται από την έλλειψη κάθε άλλης διασκέδασης, ένα είναι τό ούσιαστικό αποτέλεσμα τούτης της μόδας, πώς ο πολύς κόσμος θά συνειθίση πιά ν' αγοράζη την πνευματική του τροφή όχι μόνον από τα περίπτερα, όπως ός τα τώρα γινόταν, μιά κι από τα βιβλιοπωλεία.

Για τούς ίδιους ίσως λόγους ο κόσμος στριμώχνεται και στα ταμεία των θεάτρων. Μιά και δώ ο απολογισμός, από την πλευρά της ελληνικής παραγωγής, δέν είναι ποιοτικά παραπολύ διαφορετικός, ένώ ποσοτικά εμφανίζεται πλουσιότερος. Άν έξαιρέσουμε ίσως τη «Μέθοδο των τριών» του κ. Σ. Μελά, τάλλα έργα, οί «Άργυροί γάμοι» του ίδιου, ή «Κυρία που κοροϊδεύει» του κ. Ι. Μωραϊτίνη, τό «Άπόψε θά γελάσουμε» του κ. Ν. Κατηφόρη, ή «Έξοδος κινδύνου» και τό «Πνιτοῦ τα πάντα» του κ. Άλ. Λιδωρίκη, ή «Άγγελίνα» της κ. Ίακωβίδη, τό «Άν έχης τύχη...» του κ. Ίαννόπουλου και ή «Τρίτη πράξη» του κ. Π. Πηλιοπόλου δέν είναι από τα έργα που για πάντα θά μείνουν στό ελληνικό δραματολόγιο. Σημαντικό κέρδος όμως αύτης της κοσμοσυρροής στα θέατρα είναι χωρίς άλλο τό ξεχωριστό φροντισμένο άνέβασμα κλασικών έργων όπως ή «Νόρα» κ' ή «Άγριόπατρία» του Ίψεν, ο «Καίσαρ και Κλεοπάτρα» του Μπερνάρ Σώ, ο «Φόουστ» του Γκαίτε, ο «Μπερτράν και Ραντόν» του Σκρίμπ, ή «Λουίζα Μύλλερ» του Σίλλερ, ή «Χ' μελε πάει στόν Πιράδεισο» του Χαζούπμαν κ.ά.

Όσο για την κίνηση των ιδεών, δύο γεγονότα τάραξαν τα λιμνασμένα νερά. Τό πρώτο είναι ή «δίκη του πνευματικού μας κόσμου», όπως άποκάλεσαν πολύ σωστά την υπόθεση Κακρυδη, που κατηγορήθηκε από τούς καθαρυσσιάνους συναδέλφους του πώς μιλούσε και δίδασκε στη δημοτική, πώς έγραφε χωρίς τόνους και πώς δήθεν ύποστήριξε ότι δέ χρειάζεται ή διδασκαλία των αρχαίων. Οί κατηγορίες αυτές ξεφτισαν εύθύς μόλις διατυπώθηκαν κι ο καθηγητής Κακρυδής, ένας από τούς πιά δυνα-

τούς έπιστήμονες του καιρού μας, καταδικάστηκε μόνο σε μίαν άσήμαντη πειθαρχική ποινή που είναι σχεδόν άθώωση. Η απόφαση αυτή του Εϊδικού Δικαστηρίου, χωρίς από τη σημασία της—δημιουργεί «δεδικασμένο»—για την έλευθερία της έπιστημονικής σκέψης και έρευνας, που πρέπει νάναι απόλυτα σεβαστές, τουλάχιστο για τους καθηγητές του Πανεπιστημίου, μπορεί να λογαριασθή και σά νίκη του πνευματικού μας κόσμου ενάντια στην άρτηριοσκληρωση που, παρ' όλους τους γλωσσικούς άγώνες, έξακολουθεί ακόμα να επικρατή στη Φιλοσοφική Σχολή.

Μεγάλη συζήτηση προκάλεσε ο «Πρόλογος του Λυρικού Βίου» του Σικελιανού, κινημένη από σειρά χρονογραφήματων που δημοσιεύτηκαν στο «Έλεύθερο Βήμα» και που τόν κατηγορούσαν γι' ασάφεια και σκοτεινότητα. Μίλησαν πολλοί και διάφοροι, άρμόδιοι κι αναρμόδιοι, έπικρητές κ' έπαινετές του «Προλόγου» και γενικότερα του έργου του Σικελιανού. Συμπέρασμα βέβαια κανένα δε βγήκε, απόμεινε μόνο το θετικό κέρδος: πώς κίνησε την περιέργεια του εύρύτερου κοινού για πνευματικά ζητήματα, για τά όποια ως τά τώρα καθόλου δεν ενδιαφερόταν ή και όλοτελα τ' άγνοούσε.

Δε θάπρεπε να κλείσουμε το σύντομο τουτόν άπολογισμό χωρίς να σταθούμε για λίγο στους νέκρους της χρονιάς. Και πρώτα πρώτα στο Γρυπάρη

που το μεταφραστικό του έργο θα μείνη ίσως απόκτημα παντοτεινό της λογοτεχνίας μας, χωρίς και το πρωτότυπο ποιητικό του έργο, οί «Σκαραβαίοι και Τερρακότες», νάναι λιγότερο αξιοπρόσεχτο. Μας έλλειψε ακόμα κι ο 'Ακαδημαϊκός Γρ. Καμπούρογλος, που τά θαλερά του γεράματα του έπιτρέπανε ως τις τελευταίες του μέρες ν' άσχολείται με τ' άγαπημένα του θέματα, την Ιστορία και τη λαογραφία της πρωτεύουσας. Πρόωρα χάθηκε ο 'Αν. Δρίβας χωρίς να προφτάση να όλοκληρώση την αξιόλογη προσφορά του στη σύγχρονή μας ποίηση. 'Αντίθετα, γεμάτος μέρες, πέθανε ο 'Ελισσαίος Γιαννίδης που ήταν φαινόμενο πολυμέρειας: φυσικομαθηματικός στο κύριό του έπάγγελμα, καταπάστηκε μόλα τά προβλήματα του καιρού του, αρχίζοντας από το γλωσσικό ζήτημα και τελειώνοντας με την αναπροσαρμογή της Βυζαντινής μουσικής. Χάθηκε ακόμα κι ο Ρώμος Φιλύρας, ο λεπταίσθητος λυρικός ποιητής, που είχε τη φοβερή άτυχία να περάση κάμποσα της ζωής του χρόνια κλεισμένος, ζωντανός νεκρός, στο Δαφνί, μη σταματώντας όστόσο τελείως να γράφη και μερικά από τά τραγούδια της τρέλλας θεωρούνται κι από τά καλύτερά του. Τέλος ο κατάλογος κλείνει με το σολωμιστή 'Αντ. Μουσούρη, το φιλόλογο Σόλ. Βογιατζάκη, τόν εκπαιδευτικό Δημ. Ι. Λάμψα και το δημογράφο και ποιητή Λάμπρον 'Αστέρη.

Γ. Ι. ΦΟΥΣΑΡΑΣ

ΤΑ ΑΡΧΑΙΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΕΓΧΩΡΙΑ ΛΟΥΚΑΝΙΚΑ

*Ο Διευθυντής τών «Εύβοϊκών Γραμμάτων» απέστειλεν προς την 'Αθηναϊκήν έφημερίδα «Πρώτα» τó páρα κάτω γράμμα :

Χαλκίδα 16 Νοεμβρίου 1942

Αγαπητή «Πρώτα»,

Ο διαλεχτός Σας συνεργάτης, κ. Κ. Βάρναλης, δημοσιεύει στο φύλλο Σας, της 15-11-42, γράμμα έπιστολογράφου του, όστις αναφερόμενος σε διάφορα πρωτότυπα αρχαίων κειμένων, γράφει, μεταξύ τών άλλων, και τ' ακόλουθα :

«... Στόν «Πλούτο» του 'Αριστοφάνους στίχ. 535, ό Χρομόλος (φτωχός άγρότης της 'Αττικής) συζητώντας με την Πενία, που θέλει να τó άποδείξη πώς αυτή δίνει όλα τά καλά στους ανθρώπους της λέγει: Και τί καλό μπορεί να βγη από σένα «πλήν φωϊδών έκ βαλανείου»; Οί σχολιαστές έξηγοούν: Τί άλλο παρά έγκαύματα από τά λουτρά; Γιατί λένε, οί φτωχοί συνηθίζανε να κάθωνται τόν χειμώνα κοντά στο τζάκι του λουτρού για να ζεσταίνονται κι' έκει καιγόντανε και γεμιζανε φούσκες από τά καψίματα. Αύτη την έρμηνεία δεν την δέχεται ό κοινός νοός. Γιατί κανένας, άπ' όσους κάθονται δίπλα στη φωτιά για να ζεσταθή, δεν καίγεται...».

Στό σημείο αυτό άς μου έπιτρέψη ό έπιστολογράφος του χρονογράφου σας να μη συμφωνήσω μαζί του και να τονίσω πώς: μάλιστα! πολλοί που κάθονται τόν χειμώνα κοντά στη φωτιά—πολύ κοντά στο τζάκι ή στο μαγκάλι—καίονται!

'Εδώ, στη Χαλκίδα μας, ύπάρχει, έκ της αίτίας αυτής, και τó περίφημον προϊόν του «έγχωρίου λουκάνικου». Ξέρετε δε τί είναι αυτό;

Πολλές κυρίες και δεσποινίδες, που τόν χειμώνα κρυώνουν, καθήμενες πολύ κοντά στο τζάκι ξεκάλτωτες κατακαίουν, κυριολεκτικά, τά τρυφερά—ή ξερά τους πόδια. Τά έγκαύματα δε αυτά σχηματίζουν στα πόδια τους κάτι ραβδώσεις και χρώματα, που φαίνονται—και μοιάζουν πολύ, με τά λουκάνικα. Και δεν είναι μία ή δύο οί κυρίες και δεσποινίδες, που γυρίζουν στο δρόμο ξεκάλτωτες, τις πρώτες άνοιξιάτικες μέρες, κι' έπιδεικνύουν με...χάρι και γενναιότητα τά λουκάνικα τους.

Και τó κακό αυτό διαρκεί, σχεδόν, όλο τó καλοκαίρι, που έπί τέλους τά καμμένα πόδια—ή κούτσουρα—θεραπεύονται κι' αρχίζουν να πέρνουν τó παληό τους χρώμα, μέχρι που να κρυώσουν πάλι, να πάνε στη φωτιά κοντά και να ξανακαούν.

Τό γεγονός, λοιπόν, αυτό: πώς ύπάρχουν δηλαδή και στην έποχή μας άκόμη πολλές—τούς σημερινούς άντρες τούς προστατεύει ή μακρά περισκελίδα και ή χοντρή χειμωνιάτικη κάλτσα—που κάθονται τόν χειμώνα πολύ κοντά στη φωτιά και καίνε για καλά τά πόδια τους, δείχνει πώς οί σχολιαστές του páρα πάνω άποσπάσματος έχουνε δίκιο και ό έπιστολογράφος του κ. Βάρναλη άδικο.

Με τιμή και εύχαριστίες

ΑΝΔΡ. ΙΩ. ΖΩΝΤΟΣ

(τών «Εύβοϊκών Γραμμάτων»)

ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ

“Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΙΡΟΙ,,

Του κ. ΤΑΚΗ ΓΙΑΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ

ΣΑΛΤΙΜΠΑΓΚΟΣ

ΤΟΥ κ. ΘΩΜΑ ΘΑΝΑΣΕΚΟΥ

Πιός να 'ναι! τέτοια ώρα στο σκοτάδι στο κρύο: στη βροχή... Πώς μπορεί να μην έξη σπίτι και γιατί τά παράτησε όλα—όσο λίγα κι' άν ήσαν—και βγήκε στο δρόμο με τέτιο καιρό. Κάτι πρέπει να τού συμβαίνει. Μά πάλι άν τρέχη για γιατρό θά 'πρεπε να ήτανε βιαστικός, ενώ τούτος, μιά κοντοστέκεται, μιά δείχνει σβελτάδα και κεί που δίνει την έντύπωσι ότι άκουμπάει στα κάγκελα ξεπετιέται μακρύτερα, όσο δεν θά έφτανε κι' άν έτρεχε με τά τέσσαρα.

Πρέπει να τόν φτάσω. Γερά και δοκιμασμένα πόδια στο τρέξιμο έχω. Δεν είμαι δά και πολύ πίσω. 'Επειτα δεν κάνει να ντροπιαστώ, μιά και με προσπερνάει ένας κάποιος, σε 'κείνο που για μένα είναι άξια αναγνωρισμένη: στο τρέξιμο.

'Εβαλα τά δυνατό μου. Δώ—κεί τόν έφερνα. Κι' όταν κόντευα να πατήσω της βηματισιές του, λές κι' ήταν καλικάντζαρος, πετιώταν σαν τόπι έκατό—διακόσια μέτρα μακρύτερα. Λές και με άπόφευγε: λές και με φοβώτανε.

Σάν είδα πώς αυτή μου ή ικανότης στο τρέξιμο δεν με έβγαζε άσπροπρόσωπο, σκέφθηκα να βάλω σε ένέργεια τόν ανθρωπινότερο τρόπο της συνεννοήσεως να τόν φωνάξω. Να τόν παρακαλέσω να σταθή. 'Ελα όμως που μου ήτανε έντελώς άγνωστος. 'Επρεπε όμως να τού μιλήσω: να μάθω έπί τέλους ποιός είναι.

'Εδωσα—πήρα: τυράννησα τó μυαλό μου και βρήκα κάποια σοβαρή σχέση μεταξύ μας! τή μοναξιά μας. 'Οτι κάτι θά τού συνέβαινε και άυτόνοο. 'Οτι και τούς δυό μας τύλιγε ή νύχτα: ότι και 'κείνος και γώ δερνόμαστε με την 'ιδία... διακρισι άπ' τή βροχή και ότι ζούσαμε μαζί τις 'ιδιες ταλαιπωρίες.

Κι' όσο τά σκεπτόμουνα αυτά τά κοινά δεινοπαθήματα, τόσο και πιό γνώριμο τόν έκανα, ως που σε μιά τελευταία άπόπειρα να τόν φτάσω και σαν τόν κοντοζύγωσα τού φώναξα, προλαβαίνοντας έτσι νέο ξεπέταγμα έκατό-διακόσια μέτρα μακρύτερα μου.

«Σταμάτα καλέ μου άνθρωπε. Σε θέλω. Γιατί να τρέχουμε χωριστά ό καθ' ένας μας, ή ό ένας κατόπι 'στον άλλον, ενώ 'μπορούμε να ηγαίνουμε γρήγορα ή άργά, δίπλα - δίπλα».

'Ετσι, λαχανιασμένος όπως ήμουνα μιλούσα κομπιαστά: άργά. Κι' όσο να τελειώσω όλα αυτά τά λόγια, ζύγωσα. 'Εφτάσα άπάνω του, κάτω άπ' τή μύτη του και μόνο που δεν κουτουλούσα έτσι όπως κουνιόμουνα άθελα, θές από κούρασι, θές από φόβο.

Τόν έβλεπα τώρα μέσα στα μάτια. Κάτι μάτια περιέργα. Είναι ζήτημα άν ύπάρχουν δεύτερα μάτια παρόμοια, σε άνθρωπο. Γιατί όσα μάτια κι' άν έπεθεώρησα 'στα γρήγορα 'κείνη τή στιγμή, άνάμεσα σ' όσο κόσμο έχω δεί στα σαράντα μου χρόνια, ποτέ δεν είδα άλλα, ούτε και να τούς μοιάζουσε.

'Ητανε άγρια: όχι σαν κακούργα: γιατί από πίσω τους λαμποκοπούσε μιά ακλόνητη ευθύτητα 'στο κύταγμα. Είχαν ένα χρώμα που φανέρωνε ότι δεν τά βλέπει ήλιος. Κι' όμως τó καθαίο άπροσδιόριστο αυτό χρώμα, με έκανε τά τά συμπαθήσω, γιατί έπυε έπάνω μου, άπαλό, φυσικό.

'Επειτα τó μπόι του, ψηλό: πιό ψηλό κι' άπ' τούς ξυλοποδαράδες. Κι' όμως, ενώ έπρεπε να βάλω κυάλια να ξεκαθαρίσω τó πρόσωπό του, τόν έβλεπα κοντά στη μύτη μου: 'ισια—μπροστά μου, χωρίς να ανασηκώνω τó κεφάλι μου.

Τά χέρια του που κατέβαιναν 'ισια με κάτω και άλλαξαν θέσι άπ' τó δυνατό φύσημα τού άγέρα, ενώ 'μπορούσαν κι' έπρεπε να με φοβίζουσε ή να τά περιμένω να άστράψουν 'στα άσθενικά μου μάγουλα, μου φαινότανε πώς με αναζητούσαν για να με χαιρητήσουν και να με καλοκαρδίσουν.

Τό όλο του, ένα άλλοκοτο κατασκευάσμα, ήταν τρομερό κι' όμως με τραβούσε όπως τó φώς τήν πεταλούδα. Τόν φοβόμουνα κι' όμως ζύγωνα κοντά του, έτσι που νόμιζα πώς χώθηκα 'στα σκέλια του κι' όμως αισθανόμουνα τήν άναπνοή του κοντά στη μύτη μου.

Είχα συνέλθει ως τόσο κι' άφοι με τó πρόσχημα της κούρασης που χρειάσθηκε να τόν φτάσω, τόν είχα μελετήσει, 'συνέχισα να τού μιλάω, γιατί όπως στέκότανε άμίλητος, φοβήθηκα μπας και ξεσπάση σε θυμό. Και συνέχισα όπως ή στιγμή έβαλα 'στο στόμα μου τά λόγια.

«Αυτό τó σκοτάδι: τó κρύο: ή βροχή: ό φόβος: άκόμα, με έσπρωξαν να σάς φωνάξω. 'Εφυγα άπ' τó σπίτι μου: άφηκα τά παιδιά μου να κοιμούνται. Σηκώθηκα προσεχτικά άπ' τó κρεβάτι, για να μη με καταλάβη ή γυναίκα μου. Βγήκα στο δρόμο. Αυτό τó σκοτάδι: τó κρύο: ή βροχή: ό φόβος: άκόμα, με έκαναν να χρειασθώ τή συντροφιά σου και θέλησα να σε φτάσω.

«Μά σ' συνάνθρωπε—να με συμπαθές—δεν περπατάς: πετάς. Και κεί που δίνεις τήν έντύπωσι ότι φτερουγίζεις, ξεκουράζεσαι άκουμπισμένος 'στα κάγκελα! Δεν μοιάζεις με μας κι' ούτε δείχνεις να έζησες άναμεταξύ μας. Δεν ξέρω που πές. 'Αλλά ούτε και γ'ώ ξέρω που πάω!

«'Αν πές να φέρης γιατρό για άρρωστο τού σπιτιού σου, να σε συντροφέω. 'Αν είσαι γιατρός άτός σου και πές 'στον άρρωστό σου, πάλι μαζί σου να 'ρθώ. Συντροφιά έγώ θέλω. Να: τó σκοτάδι: τó κρύο: ή βροχή: ό φόβος: μας δερνουν 'ισια κι' όμοια και τούς δυό μας. Κι' ενώ 'μπορούμε μαζί να τυρανιώμαστε, δεν βρίσκω πώς έκαμα άσχημα που σε φώναξα να σταματήσης. Τί λές και σ'»;

Τέντωσαν τά χείλια του 'στο πλατός κι' ή μορφή του πήρε μιά ειρωνική έκφρασι, που μου γκρέμιζε ότι πέτυχα κι' όσα ήλιπιζα.

Χαμηλώσα τά μάτια και τά δάχτυλά μου μπήκαν σε κάτι τρύπες τού παλτού μου και στρίβανε της κλωστής. 'Εμοιαζα με τόν κατηγορούμενο, που ψάχνει να βρη πόσο έβραζε ή ψυχή του σαν έσκότωνε με προμελέτη ή γραδάρει τó βαθμό της σύγχησις.

'Απ' τήν άλλη μεριά ή βροχή δυνάμωνε: ό άγέρας κατέβαινε σαν ξουράφι. Κι' όμως κανένας μας δεν ύπόφερε άπ' αυτό τó δαρμό. Είχαμε άναγνωρίσει για σκληρότερο δαρμό, κείνο που 'συνέβαινε μέσα μας. Μέσα μου βέβαια γιατί ό άλλος λές και ζεσταί-

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ ΑΡΙΘ. 18

«Περὶ αὐξήσεως τῶν χρηματικῶν ποινῶν»

Ἡμεῖς Στρατηγὸς Ἀνώτατος Διοικητὴς τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων Ἑλλάδος

Λαβόντες ὑπ' ὄψιν ὅτι λόγω τῆς δημιουργηθείσης εἰς τὸ ἑλληνικὸν ἔδαφος νομισματικῆς καταστάσεως, αἱ ὑπὸ τῶν νῦν ἐν ἰσχύϊ Ἡμετέρων προκηρύξεων ἐπιβαλλόμεναι χρηματικαὶ ποιναὶ δὲν ἀνταποκρίνονται ἀποτελεσματικῶς εἰς τὰς ἀπαιτήσεις τῆς ποινικῆς διώξεως καὶ ὡς ἐκ τούτου παρίσταται ἀνάγκη αὐξήσεως αὐτῶν.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὸ ὑπ' ἀριθ. 19 ἄρθρον τοῦ Στρατιωτικοῦ Ποινικοῦ Κώδικος πολέμου

Διατάσσομεν

Ἄρθρον 1.

(Αὐξήσις χρηματικῶν ποινῶν)

Ἄπασαι αἱ εἰς Ἱταλικὰς λίρας ἢ εἰς δραχμὰς ἐπιβαλλόμεναι ὑπὸ τῶν νῦν ἐν ἰσχύϊ Προκηρύξεων χρηματικαὶ ποιναὶ εἰς τὸ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἀνωτάτης Διοικήσεως τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων Ἑλλάδος ἑλληνικὸν ἔδαφος, αὐξάνονται μέχρι τοῦ εἰκο-

νώταν· ξεπερνοῦσε ἀδιάφορα τὸ σκομάδι· τὸ κρῦο, τὴ βροχή· τὸ φόβο... Τὸ κακὸ γιὰ μένα ἔπερνε δρόμο. Ἔπρεπε νὰ σταματήσῃ Ἄλλὰ μήπως μὲ βοηθοῦσε κι' αὐτὸς ὁ χριστιανὸς—τί λόγος—νὰ ξεπεράσω τὴ δυσκολία; Μόλις ἔκανα νὰ τὸν κυτάξω, μὲ κάρφωνε μ' ἕνα κύταγμα ποῦ μὲ ἔχωνε στὴ γῆ· μὲ ἔκανε νὰ τρέμω σύγκορμα καὶ νὰ καταριέμαι τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμή π' ἀφήκα τὴ γυναίκα μου καὶ τὴ ζεστασιά μου καὶ τὸ χειρότερο ποῦ θέλησα καὶ συντροφιά σ' αὐτὴ τὴν ἀσυλόγιστη πράξι μου. Ἐν τῷ μεταξύ τὰ δάχτυλά μου κομπόδιαζαν τῆς κλωστὲς ἀπ' τὲς τρύπες τοῦ παλτοῦ μου· εἶχαν γίνει κι' αὐτὰ ἀργαλειός.

Μιά ἀπόπειρα στὴν τόλμη, μοῦ ἔδωσε κάποια ἐλπίδα. Καὶ μὲ θράσος, ποῦ βρίσκεται μπόλικο σὲ παρόμοιες στιγμές, ὅταν κινδυνεύει ἡ ὑπόληψί μας (κάτι πράγματα!), τέντωσα εὐγενικά (τί σοῦ εἶμασ ε!) τὸ χέρι καὶ ἐνδιαφέρθηκα νὰ μὴ καθυστερῶ περισσότερο τὸν καλὸν αὐτὸν ἄνθρωπο, γιατί ἀσφαλῶς θὰ εἶχε κάποια δουλειὰ καὶ βγήκε τέτοια ὥρα μέσα στὸ κρῦο καὶ στὴ βροχὴ στὸ δρόμο, μιὰ ποῦ καὶ γὰ βιαζόμουνα νὰ γυρίσω ξανά στὴ ζεστασιά, κοντὰ στὰ παιδιά μου, στὴ γυναίκα μου.

Κι' ὅσο νὰ τελειώσω αὐτὰ τὰ κορακίστικα εὐγενικά λόγια, αἰσθάνθηκα τὰ πόδια μου νὰ μιρμικίζουν, λὲς καὶ μοῦ τρώγανε γλυκὰ τῆς σάρκες μιλοῦντα τὰ μιρμίκια. Τὸ ἀπέδωκα στὴν ὑγρασία, στὸ κρῦο· ἀλλὰ μόλις τελειώσα τὸν εὐγενικὸ (πρίτς!) χαιρετισμὸ μου, κατάλαβα πόνους φοβεροὺς κι' εἶδα τὸ ντερέκι αὐτὸ νὰ ξεπετιέται τρακόσια μέτρα μακριὰ μου κι' ἄκουσα τὴν ἀπάντησί του:

Συνείδησι! Σαλιτιμπάγκο.

Θωμᾶς Θ. Κιννασέκος

σαπλασίου τοῦ ὑφισταμένου ὀρίου αὐτῶν.

Ἄρθρον 2.

(Δημοσίευσίς καὶ ἔναρξις ἰσχύος)

Ἡ παρούσα Προκήρυξις τίθεται ἐν ἰσχύϊ ἅμα τῇ διατάξει τοῦ Τύπου πρώτῃ δημοσιεύσει αὐτῆς.

Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Στρατηγείου Ὁ Στρατηγὸς
τῆς Ἀνωτάτης Διοικήσεως Ἀνώτατος Διοικητὴς
τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐνόπλων δυνάμεων CARLO GELOSO

15 Νοεμβρίου 1942 XXI

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝΤΑ

Τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Ἐνόπλων Δυνάμεων διὰ τὴν Ἑλλάδα

Διεπιστώθη ὅτι εἰς τινὰ χωρία οἱ Ἀντάρται ἀφοῦ παρέλαβον τὰ συγκεντρωθέντα δημοτριάκα διένειμον μέρος τούτων εἰς τοὺς κατοίκους μὲ τὸν σκοπὸν νὰ μὴ εὔρουν ἐμπόδια εἰς τὰς ἐγκληματικὰς τῶν πράξεις. Πρὸς γνώσιν τῶν ἐνδιαφερομένων, Ἀνακοινοῦμεν ὅτι τὰ συγκεντρωθέντα δημοτριάκα καὶ καταστρεφόμενα παρανόμως δὲν θὰ ὑπολογισθοῦν διὰ διπλὴν χρονικὴν περίοδον ἐκείνης δι' ἣν θὰ ἐπῆρουν τὰ συγκεντρωθέντα ποσὰ δημοτριάκων διὰ τὰ ὁποῖα θὰ ἐσημειοῦντο παρόμοιαι πράξεις.

• •

Κοινοποιήσις τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως τῶν ἐνόπλων Ἱταλικῶν Δυνάμεων διὰ τὴν Ἑλλάδα.

Διεπράχθησαν ἐκ μέρους τῶν Ἀνταρτῶν πράξεις ἀρπαγῶν, φόνων καὶ ἐκδικήσεων εἰς βάρους Ἑλληνικῶν Χωρίων καὶ τῶν κατοίκων αὐτῶν.

Αἱ Ἀρχαὶ Κατοχῆς δὲν δύνανται νὰ ἀνεχθῶσι τοὺς Ἀντάρτας. Προειδοποιούμεν συνεπῶς ὅτι, ὡσὰν διαπράττονται παρόμοιαι πράξεις ὑπὸ Ἀνταρτῶν καὶ δὲν ἀνακαλύπτονται ἀμέσως οἱ πραγματικοὶ ἔνοχοι θὰ ὑπέχωσι τὴν εὐθύνην καὶ θὰ τιμωρηθῶσι ἀυστηρότατα οἱ Ἀντάρται, οἱ εὐνοοῦντες καὶ οἱ παρακινῶντες οἱ οὕτω συλληφθέντες καὶ κρατούμενοι εἰς τὰ Στρατόπεδα συγκεντρώσεως.

Προειδοποιούμεν ἀκόμη ὅτι, τὰ Χωρία ἅτινα ἠθέλον παράσχη ἄσυλον εἰς τοὺς Ἀντάρτας καὶ τῶν ὁποίων οἱ Πρόεδροι Κοινοτήτων θὰ ἀμελήσωσι νὰ εἰδοποιήσωσι ἐντὸς 24 ὥρων τὰς Ἀρχὰς Κατοχῆς καὶ πλησιεστέρας θὰ τιμωρηθοῦν ἀυστηρότατα.

Ἡ ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΣΙΣ

Ζητοῦμεν συγνώμην ἀπὸ τοὺς κ.κ. συνδρομητὰς μας διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς ἐκδόσεως τοῦ φύλλου, ἥτις ὀφείλεται εἰς ἀχαρακτήριστον τακτικὴν τυπογράφου τινός, ὅστις μᾶς ἐξηπάτησεν, ἀναγκάσας μας καὶ πάλιν νὰ καταφύγωμεν εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ τὴν ἐκδοσὴν του.

ΧΡΙΣΤΕ ΜΟΥ!

Στὴν πίκρα τῆς ζωῆς καὶ στὴν κακία τοῦ κόσμου,
Τὸ παιδικὸ σου γέλιο σκόρπισε Χριστέ μου!
Καὶ τὴν ἀθῶα σου χαρὰ κι' ἀγάπη δὸς μου,
Καὶ δὸς μου τὴ γαλήνη ποῦ δὲ γνώρισα ποτέ μου!

Ἄδύναμος τ' ἀνθρώπου ὁ νοῦς καὶ κουρασμένος,
Μάταια μὲ τίς ἄπιαστες τίς χίμαιρες παλαίβει!
Καὶ σκλάβος τῆς κακίας καὶ τοῦ φθόνου πονεμένος,
Δὲ φτάνει ὡς τὰ ὕψη τῆς ἀγάπης σου ν' ἀνέβῃ!

Μὰ τὸ αἰώνιο τὸ φῶς σου ἀπλώνεται καὶ πάλι
Ἄπὸ τὴν ταπεινὴ σου Φάτνη, ὡς πέρα νὰ φωτίσῃ,
Τ' ἀνθρώπου τὴ χαρὰ ποῦ ἐμάραναν τὰ μίση!

Καὶ θὰ ξυπνήσῃ ὁ κόσμος ἀπ' τὴν παραζάλη
Τὸ «ἐπὶ γῆς εἰρήνη» μὲ χαρὰ νὰ ψάλλῃ,
Κι' ἀμαρτωλὸς θὰ σκύψῃ νὰ Σε προσκυνήσῃ!...

25 Δεκεμβρίου 1943

Γεώργ. Θ. Κελεπούρης

ΓΥΝΑΙΚΑ

Νᾶναι ἡ γυναίκα πυρκαϊά,
φουρτούνα κι' ἀμαρτία;
ἢ ὅλα αὐτὰ ποῦ γράφονται
εἶναι φτωχὴ σοφία;

Μήπως παιχνίδι θέλουμε
πάντα γι' αὐτοὺς, νᾶναι ἡ γυναίκα;
κι' ἀδιάφορο ἂν δὲν ξέρουμε
οὔτε ποῦ πᾶν τὰ δέκα;

Γυναίκα χάρι κι' ὁμορφιά
ἀστείρευτη πηγὴ τῆς καλωσύνης
ποῦθε περάσης καὶ διαβῆς
τὰ μύρα Σου καὶ τὴ χαρὰ Σου ἀφήνεις,

Μαρία Κ. Ἀγγέλου

ΤΑ ΜΑΤΙΑ ΣΟΥ

Τ' ἀστραφτερά τὰ μάτια Σου
τὸν οὐρανὸν φωτίζουν πλέρια,
καὶ ξεχωρίζουν σι' ἄπειρο
ἀπ' ὅλα τ' ἄλλ' ἀστέρια.

Τὰ φωτερά τὰ μάτια Σου
ποῦ θέλγουν καὶ τραβᾶνε
μέσα σὲ παράδεισους
μὲ πέρνουν καὶ μὲ πᾶνε.

Α. Ἰω. Ζώντος

ΑΝΤΙΠΟΙΝΑ

Εἰς ἀπάντησιν τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ 7ον τεῦχος τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων» ἐπιγράμματος, τοῦ κ. Α. Ζώντου πρὸς τὴν «Γυναίκα» ἐλάβομεν τὴν παρούσαν· πληρωμένην ἀπάντησιν, τὴν ὁποῖαν καὶ εὐχαρίστως δημοσιεύομεν.

Ἄ α! τὸ παράκανε πολὺ (!)
γι' αὐτὸ χωρὶς ἀναβολῆς
λίγα μαθήματα σκληρὰ
θὰ λάβῃ κι' ἀπὸ χέρι ἄβρᾶ
ὁ κύριος Ζώντος.
Γιὰ κείνη πιά τὴν τρέλλα του
ποῦχει νὰ μᾶς πειράζῃ
κι' ἔτσι ἀπὸ τὴ μασέλα του
κάθε κερά μὲ νάζι,
θὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ ἄς φυλαχτεῖ)
οἶχτο δὲν ἔχει, οὐδὲ ντροπὴ
δόντι ἀντὶ ὀδόντος.

Κάνει κάθε καρδιά χρυσοῦ
πᾶρα πολὺ νὰ τὸν μισεῖ
μ' αὐτὰ τὰ ἀστεῖα,
ποῦ τάχατες... γιὰ ποιήματα
— ὦ! τί φιλοφρονήματα! —
σὲ κάποια ἐφημερίδα
— καὶ σὲ καλὴ... μερίδα
σερβίρει κάθε τόσο...
Καὶ ὁμως δὲν παύει ὡστόσο,
χωρία στὴν κάθε μία
νὰ λείει πῶς εἶν' Λαῖδα
(—κι' ἄς εἶν' κατσαρίδα).
αὐτὴ, κι' ἄλλη; καμμία.

Δὲν ὑποφέρεται ἄπα πᾶσα α!
Τί; νὰ μᾶς παίξει τὸν πα πᾶ...;
Θᾶμαστε βλάκες,
Γι' αὐτὸ τοῦ πρέπει ὄλες μαζί.
καρτέρι νὰ τοῦ στήσουμε
κι' ἡ πιὸ ἔξυπνη κι' ἡ πιὸ χαζή,
ποῦ νὰ τὸν καταναγίσσου με.
Ἄμα θ' ἀκούει γιὰ θηλυκό...
νὰ φεῦγει ἀπὸ... παινικὸ
μακρυὰ... 40 ράχες.

Καλλιόπη Σκαρί πα

Εἰς ΕΥΑΥΤΟΝ

Μὲ τίς γυναῖκες τᾶβαλες
χωρὶς ντροπὴ καὶ πόνο,
σᾶν νὰ σοῦ φταῖξαν ὄλες τους
καὶ ὄχι μιὰ καὶ μόνο.

Μὲ τίς γυναῖκες τᾶβαλες
κι' ἄσχημα θὰ ξεμπλέξης
κι' ἄλλο καιρὸ δὲ θάχῃς πειά.
ἀπὸ δαῦτες νὰ διαλέξης.

Μὲ τίς γυναῖκες τᾶβαλες
καὶ πῆρες τὸ καυτήρι,
μά, ὁμως, πρόσεξε πολὺ
γιατὶ πικρὸ, θὰ πιῆς ποτήρι.

Α. Ἰω. Ζώντος

Η ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Η ΓΑΛΗΝΗ

Καθόμουν στο δωμάτιο κ' ή ψυχή μου ήταν γερά πιασμένη με τη θλίψη. Ή μελαγχολία είχε κουρνιαώσει κοντά της. Στο τασάκι δίπλα, πένθιμο βουνό τὰ μισοκαμένα φειδάκια.

Ξαφνικά, έτο' άπρόσκλητα, τ' Αηδόνι, ή Δροσιά και ή Φλογέρα ήρθαν και θρονιάστηκαν στις πολυθρόνες. Ίσως νά μπήκαν κλέφτηκα άπ' τ' άνοιχτό παράθυρο που βλέπει στην έξοχή. Ίσως...

— Τι τρέχει; τὰ ρώτησα σκυθρωπός που μου χάλασαν την μοναξιά μου.

— Ήρθαμε νά σου ποδμε ένα παραμύθι, τραγούδησε τ' Αηδόνι.

— Δέν έχω όρεξη για παραμύθια, νά φύγετε γρήγορα, είπα, και πήγα ν' ανάψω ένα τσιγάρο.

— Άσε κάτω τις συχασιές, μοϋπ' ή Δροσιά.

Θέλησα νά φέρω αντίσταση μά μου τὸ πηρ' άπό τὸ χέρι και τὸ πέταξε' άπ' τ' άνοιχτό παράθυρο. Δέν είπα τίποτα μαζεύτηκα στη πολυθρόνα.

— Ένα παραμύθι θά σου ποδμε, είπε πάλι τ' Αηδόνι. Θά στο πῶ έγώ. Θά με βοηθάει άμα ξεχνάω τίποτα ή Φλογέρα. Σῶπα. Θά δεις τί ώραίο που θάναί.

Βούλιαξα πιό πολύ μες στη πολυθρόνα και μισόκλεισα τὰ μάτια.

Ξαφνικά, γλυκά, ήσυχα άρχισε ή φλογέρα τὸ τραγούδι της.

Μιά κλωστή ιδέας πέρασε άπό τὸ νοϋ μου—είσαγωγή.

Και ό παραμυθάς άρχισε τὸ παραμύθι του.

Τ' άρχισε στις χαμηλές νότες.

— Ένας φτωχός Βοσκός τραγουδάγε μιά μέρα. Τὰ προβατάκια βόσκαν τριγύρα του. Σκυλι δέν είχε. Τί νά τὸ κάνει: Έκείνα δέν φεύγαν ποτέ άφοϋ ή φλογέρα έψελνε. Σιγομουρούριζαν κ' αυτά μονάχα.

— Σιγομουρούριζε και τὸ δάσος πιό πέρα, διέκοψε ή Δροσιά. Τὰ κλαδιά του λύγιζαν και κουνιόντουσαν σά μπαγκέτες μαέστρου κρατόντας τὸ χρόνο της μουσικής.

Όλα είχαν μιά γαλήνη, μιά γαλήνη άπόλυτη, ξανάρχισε τ' Αηδόνι. Και ό Βοσκός έπαιζε. Ήπαιζ ή ψυχή του. Ό κύρ Ποταμός κύλαγε τὰ διαμάντια τῶν νερῶν του κατακυλιστά, ψιθυριστά. Μερικά φύλλα λυκνιζόντοσταν πάνω του, ρυθμικά κι' αυτά.

... Άκουγα... άκουγα τή Φλογέρα στη γλύκα της, τὸ Αηδόνι στη μουσική της φωνής του, τή Δροσιά στην άπαλότητά της. Άκουγα...

— Και στο παλάτι τὸ μυριόμορφο ή νεράϊδα του κεντούσε. Κεντούσ' ή Βασιλοπούλα του. Μά βγήκε στο παράθυρο και στάθηκε στη συναυλία. Μαγεύτικε. Έρριξε τὰ τούλινα άσπρα της και στο δάσος άρχισε ν' άργοπερπατάει. Πέρναγε και φύλαγε τ' άνθια και φύλαγε τὰ φύλλα. Τὰ προβατάκια παρακεϊ άγγιξε με τὸ βελούδο τῶν χειλιῶν της. Τὸ χέρι της—δροσιά—τ' άκούμπισε σ' όλα... κ' έφτασε στο Βοσκό άντικρύ. Και ό Βοσκός Τήν είδε. Της χαμογέλασε. Άνοιξε κ' ή κοπελιά τὰ χείλη σε χαμόγελο.

Τ' Αηδόνι άρχισε τώρα της νότες της ψηλές.

Γονάτησ' ή Βασιλοπούλα κ' άρχισε νά κόβει λουλούδια... Λουλούδια σάν τὸν ήλιο ζωηρά κ' άλλα σάν

τὸ φεγγάρι χλωμά. Λουλούδια πολλά, δλαστολιμένα με δρασιά και τρυφεράδα. Άλλα σε μπουπούκια, άλλα σε μισοσκάσιμο της όμορφιάς κ' άλλα σε πανώρια άνθιση. Τὰ μάζεψε. Και τὰ δακτυλάκια της έπλεξαν στεφάνι. Τὸ πέρασ' άπαλά στο κεφάλι του βοσκοϋ... Ή Φλογέρα του δέν σταμάτησε στιγμή νά λαλάει. Τὸν φίλησ' ή Βασιλοπούλα τὸν Βοσκό στο μέτωπο... σηκώθηκε... έκανε δυὸ βήματα στο δάσος... και χάθηκε... Ίσα εκεί πρὸς τὸ Παλάτι... Και τὰ πουλιά κι' ό ποταμός και τὰ κλαδιά του δάσους συνέχιζαν τὸ μουμούρισμά των κρατόντας τὸ χρόνο της μουσικής τὸν ψαλμό.

Τί ήταν αυτό που χύθηκε μες στην ψυχή μου; Τί γλυκό ρεϋμα άραξε σε κάθε μέρος του κορμιου μου;

Ξαφνικά άκουσα ένα φρού—φρού, άνοιξα τὰ μάτια μου... και μόλις πρόλαβα νά δῶ τὸς επισκέπτας μου νά στρίβουν στο παράθυρο γραμμ' Ίσα πρὸς τὸ δάσος. Πήγα νά τὰ φωνάξω... δέν έβλεπα τίποτα ξανακάθησα στην πολυθρόνα.

Τί ήταν αυτό που χύθηκε μέσα μου;

Μήν είν' αυτό που λέν Γαλήνη; Τί ήταν αυτό που χύθηκε μέσα μου στο παραμύθι τ' Αηδονιου της Δροσιάς και της φλογέρας;...

Ίούλιος 1942

Μη-ās Χρηστίδης

ΓΙΑ ΤΟΝ ΓΙΑΝΝΗ ΣΚΑΡΙΜΠΑ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΕΡΑΣΙΤΕΧΝΑΣ ΤΟΥ

Στὸ γνωστὸ λογοτέχνη μας **Γιάννη Σκαρίμπα** και τὸς ερασιτέχνας ήθοποιούς του αξίζουσι θερμά συγχαρητήρια για τήν «**Γυναίκα τοϋ Καίσαρος**» που με τόσο τέχνη ανέβισαν επί σκηνής.

Ή πνευματική εργασία του λογοτέχνη μας που δόθηκε στο κοινό μας δίδει έλπίδας σ' αυτό νά αναμένει και νέο έργο του επί σκηνής εαν βέβαια μπορούσε νά μās χορίζει την πνευματική χαρά και άπό σκηνής και νά τραβίει λίγο τή σκέψη μας άπό την καθημερινή ρόδα του τι θά φάμε και τι θά κάνουμε θά του χρωστούσαμε εϋγνωμοσύνη.

Θά μπορούσαμε έτσι νά νιώθουμε κάθε λίγο πνευματική χαρά και καλλιτεχνική συγκίνηση.

Άς έλπίσουμε πῶς ό Γιάννης Σκαρίμπα και οι νεαροί ερασιτέχνες του θά προσπαθήσουν νά ικανοποιήσουν της επιθυμίες του κοινου μας.

Γ. Κ.

ΓΝΩΜΕΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

— Ό άνθρωπος μονάχα ως ένα ώρισμένο σημείο και βαθμό μπορεί νά υποφέρει. Ό περισσότερος πόνος ή τὸν έκμεινίζει ή τὸν άφίνει άδιάφορο.

ΓΚΑΙΤΕ

— Ένας λαός ύψώνεται όταν δείξει πῶς δέν φοβάται τήν αλήθεια.

ΨΥΧΑΡΗΣ

«ΛΥΤΡΩΜΟΣ...»

...Κι' έφυγες!

Στὸ διάβα σου σ' ένα λιμάνι μακρυνό,
Τραγουδήσαν με χάρη, πευλιά της άνοιξης,
Και μαγικό κάποιο βιολή στη νύχτα
νανούρσ' άπαλά—

τὰ βράχια της μικρής λιμνούλας...

...Κι' έφυγες!

Όνειρο-ήσυχο, ντυμένη με του φεγγαριου
την άργυρένια λάμψη—

βαρκούλα μ' άνθη φορτωμένη

σε γιαλό ειρηνικό,

και κλείναν λάγνα τὰ κλαριά τους

μεσ' τή νύχτα,

νά σ' άγκαλιάσουν δέντρα με μορφές

οϋρανικές...

Χρόνια—καιρούς προσμένανε χώρες έξωτικές
νά σε δεχτοϋνε πρόσχαρα βαρκούλα—
όνειρεμένη...

(Μπόρες, χειμώνες, καταχνιές

κι' άγρια πάθη,

σκλάβωναν κάθε προσμονή

κι' έλπίδα μουσική...)

...Με τ' άνθη σάν έρχότανε

ό Μάης φορτωμένος,

με τῶν πουλιῶν τὰ δλόχαρα

τραγούδια

συντρόφευε τὸς πόθους μας—

άδέρφι ώραίο...

Μιά νύχτα που μ' άρώματα

μās μύρωνε' ό Άπρίλης

σ' άρμάτωσα βαρκούλα μου

—μ' άνθους και με τραγούδια.

Και τριγυρνῶ σ' άκρογιαλιές—

όνειρου που ποθοϋσα...

(... Γαλήνη και άνάπαυση μεσ' τις καρδιές
σκορπάτε,

ώραίοι θεοί—σείς που διαβαίνετε κι' ώραίοι
ως είστε πάτε...)

Χαλκίδα Μάης 1942

Βαλ. Χρ. Παπαδόπουλος

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Τὸ Δικαστήριον τῶν έν Χαλκίδι Πρωτοδικῶν δια της ύπ' αριθ. 369/1942 αποφάσεως του έδέχθη την άπό 23 Όκτωβρίου 1942 αίτησιν τῶν Βασιλείου Παπαηλία και Μαρίας συζύγου Βασιλείου Παπαηλία κατοίκων Χαλκίδος και εκήρυξαν θετὸν τέκνον αὐτῶν τὸν Γεώργιον Τάκη Βοσκὸν ηλικίας 7 ετῶν κάτοικον Χαλκίδος.

Έν Χαλκίδι τη 28 Νοεμβρίου 1942

Ό Πληρεξούσιος Δικηγόρος
Σ. Β. ΛΕΜΠΕΣΗΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Τὰ «Εϋβοϊκά Γράμματα» δέν άπαντοϋν εις τὸς συνεργάτας, συνδρομητάς και άναγνώστας των δι' Ιδιαιτέρας άλληλογραφίας. Παρακαλοϋνται συνεπῶς οι ενδιαφερόμενοι νά παρακολουθοϋν την παροϋσαν στήλην.

Οι κ. κ. συνδρομηταί τῶν Αθηνῶν, έπαρχιῶν και ύπαίθρου Εϋβοίας πασακαλοϋνται νά στέλλουν τὸς συνδρομάς των άπ' εϋθείας πρὸς τήν διεϋθυνσιν του Περιοδικου δια ταχυδρομικῆς έπιταγῆς,

Έδῶ αναγγέλλονται οι συνδρομές, που μās στέλλονται άπ' εϋθείας πρὸς γνώσιν τῶν ενδιαφερομένων, και όχι αι εισπραττόμενες δια του εισπράκτορος, βάσει άποδείξεῶν μας.

Σεβασιμιάτεον Μητροπολίτην, Χαλκίδος, Κον Κον Γρηγόριον, ένταϋθα. Είλικρινείς ευχαριστίας δια την συμπληρωματικὴν 1000δραχμον συνδρομήν σας.

Κον Αθ. Τσάλαν, Ιατρὸν ένταϋθα. Θερμὰς ευχαριστίας δια την καταβληθεϊσαν 1000δραχμον εξάμηνον συνδρομήν σας.

Κον Τάκην Φύφην, Αθήνας 1000δραχμος συνδρομή σας έλήφθη και σās ευχαριστοϋμεν. Ταχυδρομικῶς συστημένα σās άποστείλαμεν δλόκληρον την σειράν τῶν φύλλων. Η «**Τελλή σας**» καλή και θά δημοσιευθῆ,

Κον Ψυχ. Άρν, Νέαν Σμύρνην. Ευχαριστοϋμεν θερμά για την άποστολή της «**Εϋθύμου Δύρας**» σας, και τις ευχές σας. Παρακαλοϋμε ένα άκόμη τεϋχος για τή βιβλιογραφία του φίλου συνεργάτου μας κ. Γ. Ι. Φουσάρα. Χίου 19 Αθήνας.

Κον Κ. Τσιακατάρον, Καθηγητήν, ένταϋθα. Ευχαριστοϋμεν θερμά για την καταβληθεϊσαν. 600δραχμον εξάμηνον συνδρομήν σας.

Κον Μηνῶν Χριστίδην, ένταϋθα. Ευχαριστοϋμεν για τὰ καλά σας λόγια. Ό «πόθος» σας καλὸς και θά δημοσιευθῆ.

Κον Ε. Γ. Παπαγεωργόπουλον, εκπαιδευτικόν. Μεσιόν-Κορινθίας. Ευχαριστοϋμεν θερμά για την 1000δραχμον έτησια συνδρομήν σας την όποιαν κατέβαλε ό φίλτατός μας, άδελφός σας, καθὼς και δια την συνεργασίαν και τὰ καλά σας λόγια.

Κον Σοφ. Σαραφιανόν, πρώην Δήμαρχον ένταϋθα. Ευχαριστοϋμεν θερμῶς δια την άποσταλεϊσαν 1000δραχμον έτησιαν συνδρομήν σας.

Κον Αλ. Κολιασάσην, Γίδες. Όμοίως.

Ό κ. Γ. Σαμαρτζής, μηχανικός του Β. Ν. Μας γράφει, άπό τὸ Μύτικα: «Κύριε Ζῶντο. Μετὰ τὸ 4ον τεϋχος μόλις προχθές έλαβον τὸ 7ον μόνον τεϋχος τῶν «Εϋβοϊκῶν Γραμμάτων». Γιατί;» Δεδομένου ότι ή διεκπεραιώσις του φύλλου μας είναι τακτικωτάτη, άς άπαντήση εις τὸν συνδρομητήν έπιστολογράφον μας, ό οικείος ταχυδρομικός διανομεύς.

Κον Αναστ. Παπαγεωργίου, ένταϋθα. Ευχαριστοϋμεν θερμῶς για την έτησια 1000δραχμον συνδρομήν σας και τὰ καλά σας λόγια για τὸ περιοδικὸ μας.

Κον Γεώργιον Παυλόπουλον, Πύργον Ηλείας. Ευχαριστοϋμεν δια την 500δραχμον συνδρομήν σας, και τὰ καλά σας λόγια για τὸ περιοδικὸ μας. Τὸ «**γυμνόν**» δέν μās ικανοποίησεν άπόλυτα.

Κον Κ. Κυριακούλην, όδοντίατρον, **Μίστην Ταμπάκων,** Δικηγόρον, και **Νικ. Παπαδόπουλον,** ένταϋθα, θερμὰς ευχαριστίας για τὰς καταβληθεϊσας χιλιοδράχμους συνδρομάς σας.

Κον Δ. Σαμπάνην, νομοκτηνίατρον, ένταϋθα. Θερμὰς ευχαριστίας για την 1000 συνδρομήν σας.

Κον Τ. Φούραν, ένταῦθα. Πήραμε τὸ γράμμα σας καὶ τὴν νέαν συνεργασία σας, τὴν ὁποία μὲ προσοχὴ θὰ μελετήσουμε.

Κον Τάσον Λαῖον, Δικηγόρον, Αὐλωνάρι. Ὁ φίλτατος συνάδελφος κ. Σ. Παπαστρατῆς μᾶς κατέβαλε τὴν 1000 δραχμον ἐτησίαν συνδρομὴν σας, καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμότερα.

Δαν Γισύλα Ἀνδρέου, ένταῦθα. Ἡ 1000δραχμος ἐτησία συνδρομὴ σας ἐλήφθη καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμότερα.

Κον Ἐμμ. Φατίου, ένταῦθα. Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ διὰ τὴν καταβληθεῖσαν 1000δραχμον ἐτησίαν συνδρομὴν σας.

Κον Δ. Παύλου, Καλιμεριάνους. Θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν ἀποσταλεῖσαν συνδρομὴν σας.

Κον Θωμᾶν Θανάσιον, τηλιτην, Ἀρτάκη. Εὐχαριστοῦμε θερμῶς διὰ τὴν ἀποστολὴν τῆς ἐτησίας συνδρομῆς σας.

Κον Κ. Γ. Σταυρόπουλον, Ν. Ἡράκλειον Ἀττικῆς. Θερμὰς εὐχαριστίας γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια. Τὴν νέαν συνεργασία σας θὰ τὴν προσέξουμε ἰδιαιτέρως.

Κον Θ. Μπελλάου, ἐπόπτην Γ. Συνημῶν, Ἀθήνας. Ἡ 1000δραχμος ἐτησία συνδρομὴ σας ἐλήφθη καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμε.

Κους Κους, Νικ. Θελασσινόν, Ἀργύρην Σίδερην, Σ. Μπασιᾶν. Χρ. Β. Χασάπην, Μελέτην Μελετίου καὶ Π. Π. Παπέπουλον, Λ. Αἰδηψοῦ. Παρὰ τοῦ κ. Βρεττέῦ μᾶς ἀπεστάλησαν αἱ χιλιοδραχμαὶ συνδρομαὶ σας καὶ Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμότερα, καθὼς καὶ Σᾶς κ. Βρεττέ, διὰ τὴν σταυροφορίαν σας ὑπὲρ τῶν «Εὐβοϊκῶν Γραμμάτων».

Κον Εὐστράτιον Τεκνάκην, Πλοίαρχον, Νέαν Ἀρτάκη. Θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὰ καλὰ Σας λόγια καὶ τὴν 2000 δραχμον συνδρομὴν σας.

Κον Δημ. Μπαλασάκην, Ταμιακόν, ένταῦθα. Θερμὰς εὐχαριστίας γιὰ τὴν καταβληθεῖσαν 1000δραχμον ἐτησίαν συνδρομὴν σας.

Κον Δ. Δούκαρην, Νέαν Ἰωνίαν. Χίλια εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια καὶ τὴν 1000δραχμον ἐτησίαν συνδρομὴν σας.

Κον Στ. Τριανταφύλλου, Δικηγόρον Ἀθήνας. Θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν ἀποσταλεῖσαν 1000δραχμον ἐτησίαν συνδρομὴν σας.

Κον Ἀντ. Λογοθέτην, καθηγητὴν, ένταῦθα. Γιὰ τὰ καλὰ σας λόγια καὶ τὴν 1000δραχμον ἐτησία συνδρομὴν σας θερμὰς εὐχαριστίας.

Κον Νικον Σπάλαν, Δ)τὴν Τ.Τ.Τ. ένταῦθα, Θερμὰ Σᾶς εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ὑποστήριξίν σας, εἰς τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» καὶ τὴν 1000δραχμον ἐτησίαν συνδρομὴν σας.

Κον Δημ. Δημητριάδην, Γεωπόνον, ένταῦθα. Θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν καταβληθεῖσαν 1000δραχμον ἐτησίαν συνδρομὴν σας.

Κον Ἰω. Ζορμπαλᾶν, ένταῦθα. Εὐχαριστοῦμε θερμῶς διὰ τὴν 600δραχμον ἐξέμηνον συνδρομὴν σας.

Κον Τάσον Γεραμάνην, Ἀντιπρόεδρον Γ. Συνημῶν, Βασιλικό. Θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν 1000δραχμον ἐτησίαν συνδρομὴν σας.

Κον Ἰω. Κουκουβίνον, ένταῦθα. Σᾶς εὐχαριστοῦμε διὰ τὴν ἐνίσχυσίν σας μὲ τὴν 1000δραχμον ἐτησίαν συνδρομὴν σας.

Κον Θ. Ζητουριάτην, ένταῦθα. Καὶ σὲ σᾶς θερμὰς εὐχαριστίας διὰ τὴν 1000δραχμον συνδρομὴν σας.

Δα Ἰρέν Μπενεῖ, Ἀθήνας. Θερμὰς εὐχαριστίας διὰ

“ΕΥΒΟΪΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ”

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ - ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ : ΟΔΟΣ ΑΓΓΕΛΗ 26

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ : 3-45 - ΧΑΛΚΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Ἐτησία Δραχμὲς 1000. — Ἐξάμηνος Δραχμὲς 600.
Διὰ Δήμους, Κοινότητας, Τραπέζας καὶ διαφόρους ὀργανισμοὺς ἐτησία Δραχμὲς 2.000.

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ : ΚΑΤΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΝ

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται

Συνδρομὲς καὶ Καταχωρήσεις προπληρώνονται.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ - ΕΠΙΤΑΓΕΣ

Πρὸς τὸν ὑπεύθυνον κ. Ἀνδρ. Ἰω. Ζύντοι — Χαλκίδα

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 100

τὴν ἀποσταλεῖσαν μὲ τὸν ὑμέτερον κ. Γ. Σαμαρτζῆν, 1000 δραχμον συνδρομὴν σας.

Κον Χρ. Μπασοῦικον, Θεολόγον. Τὸ γράμμα σας καὶ ὁ θρήνος σας τὰ ὁποία καὶ θὰ δημοσιεύσωμεν μᾶς συγκινοῦν ἰδιαιτέρα.

ΠΕΝΘΗ

Μέσα σὲ βαθὺ γῆρας καὶ μέσα στὰ χάρδια παιδιῶν, ἐγγόνων καὶ δισεγγόνων ποῦ κυριολεκτικῶς τὴν λάτρευαν ἀπέθανε εἰς Ἀθήνας τὴν 23ην παρελθόντος Νοεμβρίου ἡ σεβαστὴ ἀρχόντισσα

ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΗ Δ. ΛΟΓΟΘΕΤΗ

τὸ γένος Ροδοκανάκη—Δραγγάνωφ

Τὰ «Εὐβοϊκὰ Γράμματα» συλλυποῦνται δλόψυχα τὸν υἱὸν τῆς κ. Ἀντώνης Λογοθέτην καθηγητὴν καὶ τὰς θυγατέρας τῆς, ἐριτίμους κυρίας Μαρίας Ψιακῆ καὶ Εὐφρ. Κυρινοπούλου.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Κ. ΣΚΟΥΡΑ

ΟΔΟΣ ΑΒΑΝΤΩΝ 6 — ΧΑΛΚΙΣ

Τηλέφωνον : Γραφείου : 2.65—Οἰκίας : 5.09

ΛΙΑΝ ΠΡΟΣΕΧΩΣ

“Η ΣΧΕΔΙΑ ΤΩΝ ΕΡΑΣΤΩΝ”

ὑπὸ Ἀρνάλδου Τσιπόλα

μετάφρασις : Δ. Γ. ΣΑΜΠΑΝΗ